

PRZYGODNIK

Rok XII numer 2 (134)

Biuletyn Klubowy

Luty 2012 r.

Maria Pawlikowska-Jasnorzewska

Miłość

Wciąż rozmyślasz. Uparcie i skrycie.
 Patrzysz w okno i smutek masz w oku...
 Przecież mnie kochasz nad życie?
 Sam mówiłeś przeszłego roku...
 Śmiejesz się, lecz coś tkwi poza tym.
 Patrzysz w niebo, na rzeźby obłoków...
 Przecież ja jestem niebem i światem?
 Sam mówiłeś przeszłego roku.

Nie widziałam cię już od miesiąca.
 I nic. Jestem może bledsza,
 trochę śpiąca, trochę bardziej milcząca,
 lecz widać można żyć bez powietrza!

Troski, złe oko, zgryzoty
 odpędzić możesz koralem,
 wersetem na krążku złotym,
 zębem bawoła czy zębu.
 Cierpieć nie musi się wcale
 turkusem obronisz się niebu.

W dłoniach czuje usta, jak ćwieki
 leży, zależna, od jutra,
 zespolona z ziemią na wieki,
 pocałunkiem
 twardym jak mutra.

Tomasz Wągrowski

RAZEM Z DZIKIMI ZWIERZĘTAMI

Nie tak dawno, bo w nr 5/2011 *Przygodnika* donosiłem, że szlaki turystyczne przecinające obwodnicę Kielc, czyli drogę krajową nr 7, muszą być zamknięte ze względu na wielką przebudowę tej drogi do parametrów dwujezdniowej drogi ekspresowej. Dziś już widać wyraźnie któreśdy turyści wkrótce będą przekraczać tę drogę. W dwóch przypadkach szlaki dla ludzi pokryją się ze szlakami wędrówek dzikich zwierząt, a precyzyjniej wyrażając się, zwierząt żyjących w stanie wolnym na łonie natury. W naszych warunkach są to niezbyt liczne lisy, sarny i zajęce, jeszcze mniej liczne jelenie i całkiem sporadyczne łosie. Tzw. ekodukty, czyli specjalne wiadukty lub tunele, są w obecnych czasach nieodłącznym elementem inżynierskim towarzyszącym większym inwestycjom drogowym. Prekursorami takich rozwiązań byli Francuzi już w 1962r. Za nimi poszły inne państwa, również i Polska w ostatnich latach, bo takie są wymogi ochrony środowiska w państwach Unii Europejskiej. Tropy zwierząt, które obserwuję na świeżym śniegu w osi ekoduktu na szczycie Baranowskiej Góry /302m/ pod Skarżyskiem-Kamienną potwierdzają, że nasi **bracia mniejsi** są w ciągłym ruchu. Te małe kopytka i łapki zapisane na śniegu mogą wzruszyć każdego turystę i krajoznawcę.

Podobnie jak na Baranowskiej Górze będzie na czerwonym szlaku im. E. Massalskiego w rejonie G. Krzemionki, gdzie już widać potężną konstrukcję betonową ekoduktu o szerokości około 50m i rzędnej 374mnpm. Po zakończeniu prac budowlanych cały obiekt będzie idealnie wpisany w kompleks leśny, zostanie obsadzony drzewami i krzewami, otoczony ekranami tak, by zwierzęta nie odczuwały żadnego stresu i dyskomfortu. Na tym stosunkowo krótkim odcinku będą koegzystować turyści ze światem przyrody. Ktoś komuś będzie musiał ustępować pierwszeństwa, ale dla prawdziwego turysty takie

ewentualne spotkanie będzie nie lada atrakcją. Byle nie był to dzik z gromadką przychówku.

Identyczna sytuacja będzie na czarnym szlaku prowadzącym przez Zgórskie Góry. Tu konstrukcja ekoduktu, zlokalizowanego na Przełęczy pod Belnią, wykonywana jest ze specjalnych blach profilowanych łączonych śrubami, ocynkowanych, tworzących dla kierowców jadących dołem dwa niezależne tunele oddzielne dla każdego kierunku ruchu. Rodzaj użytej stali gwarantuje praktycznie nieograniczoną odporność na korozję całej tej konstrukcji. Stojąc w tym miejscu będzie można podziwiać nietypową panoramę zamku

chęcińskiego w jednym kierunku i panoramę kieleckiej elektrociepłowni na Gruchawce w drugim kierunku. Dodam jeszcze, że na wschód od drogi ekspresowej jest G. Pruszkowa /385m/, a na zachód od drogi jest G. Belnia /362m/.

Rozbudowa obwodnicy Kielc jest w pełnym toku, wiele obiektów już widać, zwłaszcza w dzielnicy Niewachłów, ale i wiele robót jest jeszcze do wykonania w bieżącym roku. Na spacer przez ekodukty musimy poczekać do jesieni.

Ocalić od zapomnienia

*Kilka lat temu, porządkując zbiory Regionalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK (które obecnie znajdują się w zasobie Miejskiej Biblioteki Publicznej), natrafiłem na opracowanie **śp. Władysława Pietrzykowskiego** – wielce zasłużonego działacza PTTK w dziedzinie ochrony zabytków i upamiętnienia grobów uczestników powstań narodowych. Opracowanie dotyczy fragmentu dziejów zakładów białogońskich. Uważam, że warto je przybliżyć szerszemu gronu. Podając do druku, zrezygnowałem z umieszczenia przypisów i źródeł z których korzystał Autor.*

(J. Pabian)

Władysław Pietrzykowski (1908 – 1980)

Hutnicy Białogona w Powstaniu Styczniowym

Wieś Białogon była wsią rządową. Istniejące tam Zakłady "Białogon" miały swoją długą działalność przemysłową. W okresie przedrozbiorowym istniała huta ołowiu, w czasie Stanisława Staszica – „Huta Aleksandra” o produkcji wyrobów z miedzi, ołowiu, a nawet przejściowo srebra. W latach 1832-1831 lano w zakładzie dzwony dla Piekoszowa Suchedniowa i Bodzentyna. Akademia Górnicza w Kielcach miała w Białogonie warsztaty dla praktyk studenckich. Po ustąpieniu Stanisława Staszica, ksiądz Drucki - Lubecki zmienił zakłady na Fabrykę Machin, uznając dotychczasową działalność za nierentowną, sprowadza nowoczesne maszyny z Anglii. Przedmiotem produkcji były teraz maszyny rolnicze, urządzenia dla przemysłu

żelaznego i gorzelni. Podczas Powstania Listopadowego, w r.1831 zakłady pracowały na rzecz wojska polskiego naprawiając broń, produkując szable, lance, lufy karabinowe i wiercono lufy armatnie z kloców.

W latach 60-tych XIX wieku wieś Białogon należy do gminy Kielce, zaś parafią macierzystą jest Kolegiata w Kielcach. Ludność Białogona chodzi jednak do kościoła przy klasztorze bernardynów na Karczówce. Naczelnikiem zakładów Białogon od 1863r. jest Józef Zaorski, lat 47 (b. uczeń Szkoły Hutniczej w Białogonie), a jego pomocnikami inż. Wincenty Kosiński, zawiadowcy działów: Jan Kryłowski lat 47, Józef Foltański, kasjer Stanisław Kraykowski i urzędnik Juliusz Nowakowski. W roku 1863 zakłady zatrudniały 118 pracowników (rodowodowi i sezonowi). W Białogonie istniała w tym czasie także prywatna fabryka mydła prowadzona przez panią Rejhelt.

Pod koniec 1861 roku Ignacy Dawidowicz-naczelnik powstańczy z Suchedniowa organizuje w Białogonie Organizację Narodową. Starszym wśród rzemieślników zostaje stolarz Julian Łabentowicz, a później dołącza i Naczelnik Józef Zaorski. Sprzysiężenie początkowo liczy 16 osób.

Pracownicy Białogona w roku 1861 brali udział w manifestacjach patriotyczno- religijnych na terenie Białogona, w Kielcach, Jędrzejowie, Świętym Krzyżu i na Karczówce. Po wprowadzeniu w Królestwie Polskim stanu wojennego – Manifestacje patriotyczno – religijne . ustają, a spiskowcy umacniają i rozbudowują swoją organizację. W dniu wybuchu powstania 22/23 stycznia 1863 r. spiskowi pracownicy Białogona wzięli udział w koncentracji oddziałów powstańczych na Karczówce, skąd miano uderzyć na Kielce. Akcja ta nie doszła do skutku, ponieważ mający dowodzić Apolinary Kurowski spóźnił się o kilka godzin. Pułkownik Ksawery Czengierey – dowódca wojsk rosyjskich w Kielcach, mając własne spostrzeżenia z terenu Suchedniowa, po przybyciu do Kielc natychmiast z miejsca przygotował się do odparcia ataku na miasto. Ponieważ organizacja z Kielc doniosła, że nie ma żadnych szans, poza ogromnymi stratami, zdobycia Kielc, na rozkaz komisarza Rządu Narodowego, Wojciecha Biechońskiego, oddziały powstańcze rozeszły się. Powstańcy z Białogona walczyli potem w oddziałach powstańczych Apolinarego Kurowskiego, Mariana Langiewicza i innych.

Po wybuchu powstania, jak wynika z meldunku naczelnika Józefa Zaorskiego do władz wszystko w zakładach było w porządku. Dopiero dnia 6 lutego 1863r. wójt gminy Kielce, Ignacy Stodółkiewicz zawiadomił Naczelnika Powiatu Kieleckiego Leona Gautier, że z Zakładów Górniczych „Białogon”

samowolnie opuściło pracę - 15 pracowników (ślusarze, tokarze, giserzy, kowale, stolarze). Tenże wójt 3 i 11 marca 1863 r. donosi, że do pracy w Zakładach "Białogon" powrócili: Wincenty Tomaszewski, Bronisław Chojnacki, Teofil Kastner, Józef Wijas, Teofil Durło. W dniu 18 lutego 1863 r. 8 uzbrojonych powstańców napadło na sztafetę konną wiozącą pocztę dla dowódców rosyjskich w Kielcach . Miało to miejsce koło Słowika pod Białogonem Po odebraniu poczty nakazali sztafecie wracać do poczty wyjściowej w Podzamczu Chęcińskim.

Droga kurierów powstańczych z oddziałów Zygmunta Chmieleńskiego działających we Włoszczowskiem biegła przez Zakłady Białogońskie, gdzie w mieszkaniu naczelnika Józefa Zaorskiego był punkt przerzutowy. Zaś przerzutowy z Kielc do Chmieleńskiego droga wiodła przez klasztor bernardynów na Karczówce (gwardian Sylwester Grzybowski) potem przez Białogon. Była tak zorganizowana tak, że nigdy kurier nie wpadł w ręce rosyjskie.

Carskie władze wojskowe nakazały dwukrotnie w lutym i wrześniu 1863 r. posiadaną przez Zakłady gotówkę przekazywać wojsku do chronionych jaszczy w Kielcach, aby nie dostały w ręce powstańców. Naczelnik Józef Zaorski kilkakrotnie interweniował u swoich władz, m.in. w Wydziale Górnictwa w Warszawie, że zabranie gotówki utrudnia normalny tok pracy w zakładzie. Interweniował także Jan Łęcki – naczelnik okręgowych zakładów górniczych. 23 września 1863 r. pisał do władz wojskowych: „że zabieranie pieniędzy na wypłaty robotników, doprowadzi do nędzy. A ta, mogła by spowodować złe następstwa.

Na ukaz Namiestnika Królestwa Polskiego aby oddziały powstańcze do 1 lipca 1863 r, ujawniły się i złożyły broń z Białogona nikt się nie zgłosił.

9 października 1863 r. naczelnik Józef Zaorski i sołtys wsi Białogon wezwani zostali do Naczelnika Wojennego Powiatu Kieleckiego gen. Ksawerego Czengierego na przesłuchanie, ale nic im nie udowodniono i zostali zwolnieni.

Naczelnik J. Zaorski w kronice zakładów za rok 1863 napisał: „Jakkolwiek wypadki polityczne zaszele w bieżącym roku nie przeszkodziły bynajmniej w działaniu Zakładów, jednak wielki wpływ wywarły na możliwości spieniężenia wyrobów”.

Z różnych dokumentów i wydawnictw udało się ustalić, że w Białogonie do czynnych powstańców i Organizacji Narodowej należeli: Józef Bajer, Teofil Durło, Wojciech Czeczot, Teofil Kastner, Bronisław Chojnacki, Józef Wijas, Julian Łabentowicz, Wincenty Tomaszewski, Maksymilian Kotowicz, Wilhelm Sikorski, Kazimierz Zalewa, Stanisław

Kastner, Walenty Winiarski, Jan Solbach, Michał Styczyński, August Litke, Nikodem, Adam Jędrzykowski, Jakub Kudła, Józef Tomaszewski, Michał Jarzęcki, Józef Zaorski, Marian Nowicki, Jan Górecki, Kazimierz Drobiński, Franciszek Walkiewicz.

W roku 1864 r. władze carskie skasowały klasztor bernardynów na Karczówce, a zakonników wraz z gwardianem ks. Sylwestrem Grzybowskiem wywieziono do Wielkiej Woli. Powodem była ucieczka do powstania 2-ch braci szeków: Dominika Tarki i Leona Lewczyzna oraz za aktywną działalność w Organizacji Narodowej. Święto górników i hutników z Białogona odbywało się zawsze na Karczówce. W roku 1864 po raz pierwszy "Barbórka" odbyła się w Kolegiacie Kieleckiej. Po Powstaniu Białogon wcielono do gminy Niewachłów.

W roku 1894 zatrudnienie w Zakładach „Białogon” spadło do 73 pracowników. Zaniepokojone tym władze carskie delegują do przeprowadzenia lustracji z polecenia władz wyższych inżyniera górniczego Arseniewa i pułkownika sztabu generalnego Gorceyńskiego.

Po upadku powstania nastąpiło ogólne przygnębienie i zubożenie. Ludzie starali sobie wzajemnie pomagać. Nawet Polacy będący na stanowiskach w administracji (wójtowie) często wydawali pozytywne opinie o powstańcach na zapytanie władz carskich, np. o Julianie Łabentowiczu i Kazimierzu Drobińskim z Białogona. Wójt Stodółkiewicz odpowiedział „Nikomu nie wiadome, aby w tym miejscu miał związek z powstaniem”. Podobną opinię wydał wójt gminy Niewachłów Mikołajczyk, do którego potem Białogon należał, odnośnie 7 pracowników – powstańców z Zakładów „Białogon” prowadzenie dobre.

W roku 1865 Józef Zaorski został przeniesiony na stanowisko p.o. Naczelnika Zakładów Górniczych Okręgu Wschodniego, a Jan Łęcki dotychczasowy naczelnik zostaje zdymisjonowany. P.o. naczelnika Zakładów "Białogon" zostaje inż. Wincenty Kosiński. Zatrudnienie w zakładach „Białogon” wobec braku zamówień w dalszym ciągu spada i w roku 1866 osiąga już tylko 40 pracowników, w tym tylko 6 byłych powstańców, wójt gminy Niewachłów doniesie że nie wykonali przysięgi wierności.

Po wielu latach, pod koniec XIX wieku rząd carski wydzierżawił Zakłady „Białogon” inż. Skibińskiemu któremu uda się rozwinąć produkcję.

Dr Krzysztof Groniowski powie później „Partie robotnicze —1905 r. będą działały na gruncie przeorany przez wypadki 1863/4 roku. Istotnie PPS miała w zakładzie „Białogon” około 20 członków.

Wzniesienie Brusznia koło Białogona posiada na szczycie pamiątkowy krzyż wystawiony w r.1916 na miejscu starego, odnoszącego się do powstania 1863/4 r. Krzyż ten został odnowiony przez ZHP w roku 1937 na wieczną pamiątkę.

Od redakcji: *Na pamiątkę wydarzeń Powstania Styczniowego co roku z Białogona wyrusza Marsz Szlakiem Powstańców Styczniowych, aby przez Brusznę dotrzeć na Karczówkę. W tym roku był to już VII Marsz. Jego uczestnicy oraz licznie przybyli mieszkańcy Kielc po mszy św. w kościele św. Karola Boromeusza wzięli udział w uroczystości pod pomnikiem Powstańców 1863 r..*

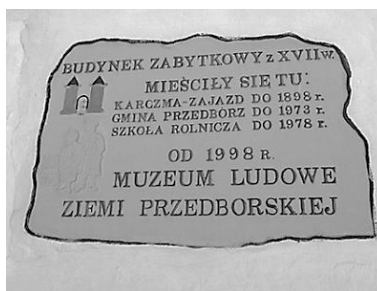
Sprawozdanie z uroczystości można obejrzeć na stronie: www.powstanie1863.muzeumhistoriikielc.pl

WSPOMNIENIA Z LETNIEJ WYCIECZKI DO PRZEDBORZA

Opisuję tu wyjazd KTP „PRZYGODA” do Przedborskiego Parku Krajobrazowego który odbył się 4 czerwca 2011 r. Zainspirowana jesienną wycieczką Klubu Górskiego w te rejony postanowiłam zrobić „wspomnienie” z wycieczki letniej... przepraszam uczestników tej wyprawy za takie opóźnienie - jedynym usprawiedliwieniem jest brak czasu. Ale warto jest przypomnieć jedną z najciekawszych w mojej ocenie wycieczek ubiegłego roku.

Jej trasa przedstawiała się następująco: Fałków - Przedbórz - Dobromierz - Rez. Bukowa Góra - Rez. Murawy Dobromierskie - Żeleźnica - Wilczyca - Lasocin – Mnin, a poprowadził ją nasz klubowy kol. **Jarosław Leszczyński.**

W pierwszej kolejności zajechaliśmy do miejscowości Fałków gdzie zwiedzaliśmy kościół **pw. św. Trójcy**, zbudowany w 1920 r., stojący w najwyższym miejscu Fałkowa oraz **ruiny zamku** lub dworu z początku XVII w., stojące na wzniesieniu, otoczone fosą wypełnioną wodą. Następnie udaliśmy się do **Przedborza**- tam odwiedziliśmy **kościół p/w św. Aleksego z XIII w.**, rynek przedborski oraz **Muzeum Ludowe Ziemi Przedborskiej.**

Muzeum jest godne polecenia gdyż znajduje się w nim wiele ciekawych eksponatów dot. historii i kultury regionu przedborskiego. Początki przedborskiego muzeum wiążą się z powołaniem przy tamtejszej szkole rolniczej Izby Ludowej. Ta skromna inicjatywa jednego z nauczycieli zaowocowała z czasem powstaniem Społecznego Muzeum Ludowego, które stało się następnie muzeum miejskim. Obecnie

mieści się ono w wyremontowanym (głównie dzięki pracy społecznej) siedemnastowiecznym budynku dawnej karczmy przy ul. Kieleckiej. Jest jednym z najciekawszych w centralnej Polsce muzeów o charakterze mini-skansenu. Jego zbiory obejmują kilka tysięcy eksponatów o charakterze etnograficznym i historycznym, które prezentowane są w ramach kilku stałych ekspozycji:

- podwórze wiejskie z wystawą dawnych narzędzi, wozem i studnią z żurawiem;
- kuźnia i warsztat bednarski;
- zanikające rzemiosło (rymarstwo, szewstwo, plecionkarstwo, ciesielstwo, siciarstwo, garncarstwo);
- ekspozycja młyna wodnego typu żarnowego
- sala z wyrobami tkactwa przedborskiego;
- izba ludowa w XIX-wiecznym stylu, a w niej piec z zapiekiem, czynne krosno, dawne meble;
- historia Przedborza i okolic - wystawa prezentująca dużą kolekcję ludowych rzeźb, haftów, obrazów i fotografii chat wiejskich;
- bunkier partyzancki z okresu II wojny światowej;
- galeria obrazów sakralnych (około 200 eksponatów);
- zasłużeni dla Ziemi Przedborskiej;
- dzieje Żydów przedborskich, na której prezentowany jest m. in. Szynkwias z dawnego zajazdu oraz kącik z macewami po przedborskich Żydach;.

W Muzeum Ludowym Ziemi Przedborskiej powstał nowy, unikalny obiekt. Niewielki czworoboczny budynek wykonany z drewna, ocieplony, stojący na czterech drewnianych balach, na podwórzu przedborskiego muzeum. Zewnętrzne ściany ozdobione są rzeźbami, a na dachu zamontowany jest kogucik wskazujący strony świata. Do wejścia prowadzą drewniane schody. To Znachorówka. W środku urządzona jest ekspozycja upamiętniająca znachorów: akcesoria, którymi się posługiwali (m. in. zioła) oraz ich portrety. Znachorówka jest chlubą dla dyr. muzeum pana **Tadeusza Michalskiego**, gdyż jest

to podobno jedyny taki obiekt nie tylko w Polsce ale i Europie.

Po zwiedzeniu atrakcji Przedborza pojechaliśmy się w kierunku Dobromierza skąd udaliśmy się na teren Przedborskiego Parku Krajobrazowego, gdzie zwiedzaliśmy dwa rezerваты: Murawy Dobromierskie - stepowy rezerwat przyrody i Bukowa Góra - rezerwat położony jest na zboczach góry Buczyzna (334 m n.p.m.) w Paśmie Przedborsko-Małoskim, najwyższego wzniesienia powiatu włoszczowskiego. Ochroną objęto fragment lasu liściastego o charakterze pierwotnym, z drzewostanem bukowym, z domieszką dębu, grabu, jaworu i klonu. Aż 98% drzew stanowią buki. Na terenie rezerwatu znajduje się stary szyb kopalniany gdzie na początku XIX wieku dokonywano prób wydobycia soli.

Mnie osobiście teren Przedborskiego Parku Krajobrazowego zachwyił malowniczym krajobrazem, bogactwem roślin i kwiatów, które układały się w piękne, barwne kobierce. Przedborze jest troszkę po macoszemu traktowane przez turystów i jakby zapomniane a to jest błąd ponieważ jest to przepiękny zakątek naszego regionu, bogaty w unikalne zabytki i ciekawostki- przyrodnicze i historyczne. Niezbyt częste nasze odwiedziny w tym rejonie tłumaczą problemy z dotarciem tu za pomocą publicznych środków transportu. Wielkie podziękowania należą się Jarkowi Leszczyńskiemu, który potrafi odkrywać i doceniać miejsca, rzadko odwiedzane przez innych. Jarek szczegółowo opisał swój wyjazd, więc ja już tego nie robię.

Wspomnę jeszcze, że **Przedborski Park Krajobrazowy** został utworzony w maju 1988 r. na granicy ówczesnego województwa piotrkowskiego i kieleckiego. Obecnie te tereny znajdują się w obrębie województwa świętokrzyskiego i łódzkiego. Obejmuje tereny po obu stronach Pilicy od doliny Czarnej Włoszczowskiej na południu po północną część Pasma Przedborsko-Małoskiego. Wchodzi w skład Nadpilicznych Parków Krajobrazowych. Głównym zadaniem parku jest zachowanie jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych, stworzenie systemu skutecznej ochrony najcenniejszych obiektów, rezerwatów i pomników przyrody oraz udostępnienie terenu dla turystyki ekologicznej. Wartości te sprawiają, że obszar parku wyróżnia się na tle regionu, reprezentując jednocześnie najbardziej charakterystyczne jego cechy. Obszary te wyróżniają się malowniczym krajobrazem, nie zakłóconym przez wielkie budowle techniczne, ciszą i spokojem,

czystością wód i powietrza oraz różnorodnością żywej przyrody. Najbardziej cenne fragmenty przyrody ożywionej objęte są ochroną rezerwatową. Istniejące rezerwy to: *Bukowa Góra* - stary las bukowy na wapiennym wzgórzu, o powierzchni 34,84 ha, *Piskorzaniec* - torfowiska niskie, przejściowe i wysokie z reliktową florą i fauną o powierzchni 409,19 ha, *Murawy Dobromierskie* murawy kserotermiczne unikalne w Polsce środkowej o powierzchni 36,29 ha.

Regionalne nowości wydawnicze

Baśnie i legendy ziemi świętokrzyskiej

Wydawnictwo „Jedność”

Cena: 39.00zł

„Niewiele jest podobnych miejsc, gdzie u zarania dziejów naszego kraju pisana była jego historia” – czytamy we wstępie do tej fascynującej książki, będącej kolejną już próbą znanego popularyzatora folkloru i historii, tym razem przybliżającego podania i legendy regionu świętokrzyskiego. Razem z Autorem wędrujemy szlakiem zamków, zabytkowych

kościółków i miejsc zapomnianych. Wkraczamy w świat pradawnej Łysej Góry i jej bajkowych mieszkańców: czarownic, diabłów, olbrzymów łyśca i łyścy i śledzimy na poły baśniową, na poły legendarną „prehistorię” tego miejsca z czasów, zanim spoczęły w nim relikwie Krzyża Świętego.

To książka napisana z myślą o dzieciach, przybliży legendy i podania regionu Gór Świętokrzyskich, a komentarze historyczne do legend stanowią nieocenioną pomoc do poszerzenia wiedzy o naszym regionie. Kunsztowne ilustracje Matejki i Vogla, dzięki którym książkę nie tylko się czyta, ale i... ogląda z przyjemnością.

REGULAMIN ODZNAKI TURYSTYCZNEJ

„TURYSTA PIESZY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO”

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Odznaka Turystyczna „Turysta Pieszy Województwa Świętokrzyskiego” ustanowiona została na wniosek Komisji Turystyki Pieszej i Górskiej przez Oddział Miejski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Skarżysku-Kamiennej.
2. Celem Odznaki jest popularyzacja szlaków pieszych regionu świętokrzyskiego.
3. Odznaka jest ustanowiona w trzech stopniach:
 - Brązowym
 - Srebrnym
 - Złotym

II. WARUNKI ZDOBYWANIA ODZNAKI

1. Odznakę można zdobywać w czasie wycieczek pieszych, wędrując na terenie województwa świętokrzyskiego w czasie wycieczek indywidualnych jak i zbiorowych.
2. Odznakę zdobywa się według kolejności stopni. Następnym kolejnym stopniem można zdobywać bezpośrednio po spełnieniu warunków stopnia niższego.
3. Na odznakę zalicza się wycieczki piesze (1km = 1punkt) bez punktów za zwiedzenie miejscowości.
4. Nie zalicza się wycieczek odbytych tą samą trasą w czasie zdobywania tego samego stopnia odznaki.
5. Dla uzyskania odznaki należy odwiedzić odpowiednią liczbę punktów:
 - Dla stopnia brązowego – 60 punktów
 - Dla stopnia srebrnego – 120 punktów
 - Dla stopnia złotego – 200 punktów
6. Odznakę można zdobywać równocześnie z innymi odznakami zgodnie z ich regulaminami.

III. ZASADY POTWIERDZANIA ODZNAKI

1. Podstawą do ubiegania się o przyznanie odznaki może być Książeczka Wycieczek Pieszych OTP lub książeczka – kronika sporządzona samodzielnie przez zdobywającego odznakę.
 2. W kronice powinny znaleźć się następujące dane:
 - Dane osoby ubiegającej się o odznakę (imię i nazwisko, adres zamieszkania, data urodzenia, telefon lub e-mail)
 - Data i trasa wycieczki z podaniem ilości kilometrów
 - Potwierdzenie odbycia wycieczki (poświadczenie przez Przewodników Turystyki Pieszej PTTK, Turystyki Górskiej, Organizatora Turystyki, Przewodnika PTTK, nauczyciela lub opiekuna SKKT prowadzącego wycieczkę, pieczętka rajdowa).
 3. Honorowane będą również poświadczenia urzędów, instytucji, punktów handlowych, muzeów itp.
 4. Przewodnicy Turystyki Pieszej i Górskiej posiadający uprawnienia na teren województwa świętokrzyskiego zwolnieni są od uzyskiwania potwierdzeń.
 5. Jako górną granicę zaliczania dziennych przejść przyjmuje się dla dzieci i młodzieży do lat 15 – 20km, dla pozostałych – 30km.
 6. Termin zdobywania poszczególnych stopni odznaki jest dowolny.
 7. Weryfikację odznaki prowadzi Komisja Turystyki Pieszej i Górskiej działająca przy Oddziale Miejskim PTTK, ul. Słowackiego 25, 26-110 Skarżysko Kamiennej.
- #### IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE
- Odznaka jest odpłatna. Ostateczna interpretacja regulaminu należy do Komisji Turystyki Pieszej i Górskiej Zarządu Oddziału Miejskiego PTTK w Skarżysku – Kamiennej.

Regulamin Odznaki został wprowadzony Uchwałą Zarządu Oddziału Miejskiego PTTK w Skarżysku-Kamiennej. W dniu 10.11.2010 i wchodzi w życie z dniem 01 grudnia 2010 roku

Zapraszamy do krainy poszukiwaczy złota!

WYJAZD W GÓRY OPAWSKIE

Proponujemy wspólny wyjazd Klubu Górskiego i KTP „PRZYGODA” w dniach 7-10.06.2012 roku

Zakwaterowanie: Ośrodek Wypoczynkowo-Lecznicy „SPOŁEM” 48-267 Jarnołtówek 4; Pokoje 2-5 osobowe z łazienkami.

Program wyjazdu:

I dzień 07.06.2012 (czwartek – Boże Ciało)

4.45 Parking obok Biedronki na ul. Biskupa Kaczmarka (5.00 – wyjazd)

Kielce – Jędrzejów – Zawiercie – Tarnowskie Góry – Pyskowice – Krapkowice - **Moszna** (zwiedzanie zamku i ogrodów pałacowych (<http://www.moszna-zamek.pl/zwiedzanie-zamku.html>) – **Nysa** (kościół św. Jakuba i zwiedzanie miasta) - Głuchołazy – Jarnołtówek OWL.

Przejście piesze niebieskim szlakiem (ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna) z Pokrzywnej – Żabie Oczko – Olsza (452m.npm) – Morskie Oko – Krzyżówka (430m.npm) – Jarnołtówek OWL (5km i 1,5 godziny marszu)

Ok. 19.00 rozlokowanie się w pokojach na nocleg i obiadokolacja

II dzień 08.06.2012 (piątek)

Godz.7.00 – śniadanie i o godz.8.00 wyjście na trasę: Jarnołtówek - niebieski szlak –Karliki (stare sztolnie, wyrobiska po kopalniach złota) - Gwarkowe Skały (505m n.p.m.-wychodnie skalne) – Rozdroże Pod Piekiełkiem - żółty szlak – Zamkowa Góra (571m n.p.m.) – Przełęcz Pod Zamkową Górą - czerwony szlak – schr. PTTK Pod Kopą Biskupią – Kopa Biskupia (889m.npm; kamienna wieża na szczycie) – żółty szlak - Kaplica św. Rocha – Złate Hory – niebieski szlak na Příkladny vrh obok Sanktuarium Maria Hilf i z powrotem obok ruin zamku Edelstejn do Złatych Hor. Na trasach czeskich spotykamy m.in. pozostałości tzw. miedzianej i ołowianej sztolni, Starą Kopalnię Marię Pomocną. (całość 23,5km; ok. 7,5 - 9 godz.)

Przejazd ze Złatych Hor autokarem przez Konradów do Jarnołtówka do OWL SPOŁEM. Obiadokolacja ok. 18.00. Wieczorem jeszcze ognisko integracyjne z pieczeniem kielbasy.

III dzień 09.06.2012 (sobota)

Godz.7.00 śniadanie i o godz. 8.00 wyjazd na trasę: Jarnołtówek – Głuchołazy – Czeska Ves – Mikulovice – Jeseník – Lipova Lazne - Jaskinia na Pomezí (100KC opłaca uczestnik) -Velke Losiny (zwiedzanie Zamku Myśliwskiego z arkadami dziedzińcami

150KC opłaca uczestnik) - powrót przez Loučna nad Desnou na Czernohorske Sedlo – przejście piesze czerwonym szlakiem na Pradeda (1452m.npm-najwyższy szczyt Jeseníkov – wieża obserwacyjno-telewizyjna z restauracją i pokojami hotelowymi - wejście na wieżę150KC opłaca uczestnik) do schroniska Ovcarna (10km; ok. 3 godziny). Tu biesiada turystyczna z degustacją kuchni czeskiej (ok. 200KC opłaca uczestnik).Przejazd autokarem z Ovcarni przez Karlovą Studankę (zwiedzanie dolinek krasowych pod Pradziadem) - Vrbo Pod Pradedem (możliwe zjedzenie kolacji w jednym z wielu lokali gastronomicznych) – Złate Hory – Konradów – Jarnołtówek (nocleg). **Dzień bez obiadokolacji!**

IV dzień 10.06.2012 (niedziela)

Godz.7.00 śniadanie i o godz.8.00 po zapakowaniu bagaży piesze przejście z Jarnołtówka czerwonym szlakiem: Jarnołtówek - Skowronków –Tylna Kopa (535m) – Średnia Kopa (543m)–Przednia Kopa (495m) - Głuchołazy (8km; ok. 2 godz., 1godz. zwiedzanie Głuchołaz – mury obronne z wieżą i bramami, kościółek św. Rocha i św. Franciszka oraz św. Wawrzyńca, zabytkowe kamieniczki)

Powrót do Kielc: Głuchołazy – Krapkowice – Tarnowskie Góry (Sztolnia Czarnego Pstrąga - zwiedzanie) – Zawiercie – Jędrzejów – Kielce.

Po drodze przerwa na obiad. Powrót ok.20-21.

Planowany koszt wyprawy:

dla członków KG i KTP „PRZYGODA” z opłaconymi składkami za 2012r.

przy 30 osobach – 350,-zł (bez wyżywienia); + 10,- zł dla pozostałych uczestników

przy 45 osobach – 320,- zł (bez wyżywienia)

Możliwość zamówienia posiłków (3 śniadania po 15,- zł i 2 obiadokolacje po 20 zł to 85,- zł)

Są to koszty przejazdu, zakwaterowania – 3 noclegów z opłatą klimatyczną, ubezpieczenia, opieki przewodnika, wejścia do zwiedzanych obiektów na terenie Polski. Na bilety wstępu i jedzenie w Czechach trzeba mieć ok. 700 KCS

Kierownictwo wyprawy: Anna Hendler; Krzysztof Kowalski

Zapisy i informacje: w oddziale PTTK Kielce ul. Sienkiewicza 29 w godz. pracy biura

lub kol. Anna Hendler tel. 667694674 ; kol. Krzysztof Kowalski tel. 609417577 do dnia 30.03.2012 roku (piątek). Przy zapisie obowiązuje zaliczka w wysokości 100,- zł. Pozostała kwota płatna do dnia wyjazdu w dniu 07.06.2012 r.

W razie wycofania się uczestnika po 30.03.2012 zaliczka będzie zwracana tylko w przypadku zmiany osoby na zarezerwowane miejsce!

Uczestnik wyjazdu obowiązkowo musi posiadać przy sobie dowód osobisty lub paszport!

Wycieczki KTP „Przygoda” od 19.02. do 11.03. 2012 roku

L.p.	Data	Trasa	Przewodnik	Miejsce zbiórki
1.	19.02.12 (niedziela)	Końskie – Karolinów – Sierosławice – Kazanów –(wejście do b. klasztoru bernardynów) Brody – Dziebałów – Sielpia ; ok. 15 km Przewodnicy będą oczekiwać na przystanku przy wjeździe do Końskich obok sklepu Biedronka	Beata Kowalczyk, Paweł Milewicz	Dworzec PKS Kielce Stanowisko nr 16 godz.7 ³⁰
2.	25.02.12 (sobota)	Rajd Na Raty „Śladami Armii Krajowej” Wycieczka nr 1 Trasa po Kielcach; pomnik Armii Krajowej – bazylika katedralna – ul. Zamkowa – park miejski – ul. Solna – skwer Szarych Szeregów – cmentarz partyzancki	Krzysztof Bogusz, Jerzy Pabian	Skwer Stefana Żeromskiego obok pomnika Armii Krajowej; godz. 9 ³⁰
3.	26.02.12 (niedziela)	Łukawa – Smyków – Papiernia – Podstoła – Lizawy – Pierzchnica ; około 16 km	Jarosław Leszczyński	Dworzec BUS ul. Mielczarskiego godz. 7 ¹⁵
4.	4.03.12 (niedziela)	Korytnica – wzdłuż rzeki Nidy – Sobków (fortalicja) - Sokołów Górny – stacja kolejowa Sobków ; około 15 km	Tomasz Brzozowski	Dworzec BUS ul. Żelazna godz.8 ⁵⁰
5.	10.03.12. (sobota)	„Droga Krzyżowa” Kielce (Bukówka) – Mójcza – góra Zalasna - Mójcza	Jarosław Leszczyński	Przystanek MPK linii Nr 25 ul. Żytnia godz. 9 ⁵⁵
5.	11.03.12 (niedziela)	Borków – Trzemoszna – g. Kamień – rez. „Białe Ługi”- Niwy Daleszyckie ; około 12 km	Henryk Domagała	Dworzec BUS ul. Mielczarskiego godz. 9 ⁰⁰

„Przygodnik” - Biuletyn Klubu Turystów Pieszych „Przygoda”
Oddziału Świętokrzyskiego PTTK w Kielcach ul. Sienkiewicza 29
tel. 41 34 459 14, 41 344 77 43

Redagują: Anna Hendler, Jerzy Pabian, wsparcie techniczne: Andrzej Nocuń

